

Štev. 10.—XXVII.

ZVONČEK

Junij 1926.

Kranj.

*Zaslanja ti okolje sama skala,
ki drzno se je pod nebo pognala.*

*O, naših je gorá to veličast —
v njej naroda glej moč, ponos in rast!*

*Z grebenov in od sten zdravilno lije
val zračni na prijazne domačije.*

*Na strehe, pota in v dreves šepet
poveša solnčnih žarkov se blesket.*

*Valovi Save v znožju ti šumijo
prastaro, vedno novo melodijo.*

*V njo pada strojev in koles ropot —
napredka in blaginje znak in vzvod.*

*Poljá zorečega okvir ti klije,
od sela k selu mreža cest se vije.*

*Tu genij spava v slavi mučenika,
ponosni Kranj, lepote tvoje dikal!*

E. Gangl.

*In na pokopališče tiha gre —
Slovencu pač svetajše ni cesté!*

*Presrečna zemlja vase je sprejela,
kar naša kri bogastva je spočela.*

*Prešeren naš, po duhu velikan,
ima poslednji tu svoj mirni stan.*

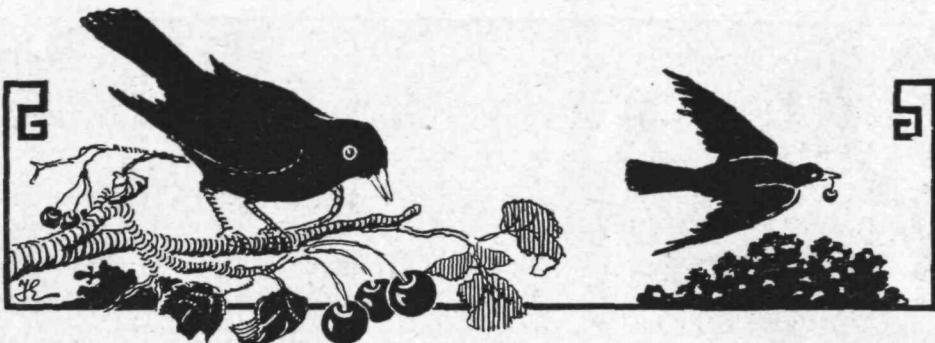
*Do groba mrzle, tajne globočine
luč sije večna iz nebes višine.*

** Ko razboljenega srca je mrl,
bodočnost naroda je srečen zrl.*

*Ta sosed je Prešernu — Simon Jenko,
ob grobu je poveznil čašo grenko.*

*Ta groba dva, ta sveta groba dva —
o, naša, naša sta najbolj oba.*

JOSIP VANDOT:

Kocljeva osveta.

Planinska pripovedka.

10.

nja Panja je utihnila. Povesila je paličico in se je z njo dotaknila plapolajočega ognja. Mačka je tako poskočila, da je preskočila paličico. Telebnila je na tla, a se je hitro pobrala. Okrenila sе je k Anji Panji in je pihala in mahala s košatim repom. Anja Panja se je sklonila k njej in jo je pobožala po hrbtnu. Pa ji je govorila, da jo je Kocelj prav dobro slišal: »Ti lepa mucika! Dobro si vse napravila in dobro sva čarali. Začarala sem si noge, da bodo hitreje kot veter, ki piha nad snežnim Jalovcem in preganja siromašne meglice. Na vas grem zdajle in privedem s sabo lepo punčko. Punčka se bo pa igrala ves dan s tabo, da ti ne bo dolg čas. Punčko pa naučim tako dobro čarati, da bo nekoč še večja čarovnica kot Anja Panja... V hišo se splazim, do posteljice se splazim, punčko pograbim in priběžim z njo semkaj kakor veter...«

»Mijav — mijavkc!« je zamijavkala debela mačka in se je drgnila ob roko Anje Panje. A Anja Panja jo je odrinila nalahko od sebe. Naglo je šla preko trate in je kar izginila v hiši. Toda čez nekoliko trenutkov se je vrnila. Oblečena je bila v dolg, črn plašč in glavo je imela zavito v črno ruto. Stopila je do mačke, ki se je grela in dremala ob ognju, in ji je rekla: »Zdaj grem v vas po lepo punčko. Čez uro se pa gotovo vrnem. Pa boš gledala lepo punčko, ki se bo sicer nekaj dni cmerila. Pa se bo že privadila mene in tebe in bo vesela in se bo smejalna in igrala s teboj, mucika! No, le lepo pridna bodi in lepo straži, da se zver ali pa človek ne prikrade v mojo hišico. Če se kaj zgodi, zamijavkaj trikrat — in čula te bom in prihitim kakor veter semkaj...«

»Mijav — mijavkc!« je zamijavkala črna mačka. Anja Panja jo je pobožala in je naglo odšla preko trate do ozke lese. Kocelj se je stisnil še tesneje k ograji in se niti dihati ni upal. — »O, da me zdajle

zasači — hopsasal!« je pomislil in zazeblo ga je. »To bi mi jih naštela, da jih še šteti ne bi utegnil... A glejte! Že je zaprla in zaklenila leso. Že gre preko goličave in se niti ne ozre nazaj. O, hvala Bogu.«

Anja Panja je resničo izginila v temi in črni goščavi, in Kocelj se je globoko oddahnil. Obrnil se je in je kukal skozi špranjo. Ogenj tam na trati je še vedno plapolal; ogromni krožnik z ostanki praženega mesa je še vedno stal kraj ognja. A tudi črna, debela mačka je še sedela kraj ognja in je prežala, kakor da čaka, kdaj se prikaže iz luknjice neoprezna miška. Njene oči so se svetile tako čudno, da se je Koclja polastila skrivna bojazen. — »Ne, to ni navadna mačka,« si je mislil. »Tako je nemarna in grda in čudna... Pa če to ni sam bognasvaruj, ki se je izpremenil v mačko in služi zdaj Anjari Panjari, ker je Anjara Panjara huda čarownica? Kar z repom bo začela zdaj mačka tolči ob kamen, in iskre se bodo usipale okrog nje, da bo strašno in bo sto škratov zaplesalo okrog nje... Križ božji! Kocelj, beži od tod, da te ne pograbijo zle moči — beži!«

Kocelj se je trikrat pokrižal. Obrnil se je in se pričel počasi in previdno plaziti preko goličave. Potuhnil se je tam v goščavi in je premišljjal, kaj bi ukrenil. Jelo ga je zebsti, ker je bila pomladna noč jako mrzla, in pri pogledu na ogenj, ki je gorel tam ob hišici Anje Panje, ga je stresal mraz še huje. Zato se je stisnil v dve gubi in se je trdo naslonil ob debelo jelko. Toda obenem se je pričela oglašati silna lakota, ki jo je bil potlačil prej za nekaj trenutkov. Spomnil se je koščkov praženega mesa, ki še vedno leže tam na trati, in bilo mu je hudo. »O, da ni tiste nemarne mačke!« je sopol. »Ali pa če bi bila to resnična mačka, a ne sam bognasvaruj, ki se je čarownici na ljubo izpremenil v mačko! O, kar skočil bi čez ograjo! Mačko bi pograbil in jo vrgel v ogenj ali bi jo pa na meh odrl, kakor sem bil obljudil. Krožnik bi pograbil in bi pojedel vse meso. Pa bi bil sit, in nič več bi me ne grizlo tako hudo v siromašnem želodcu... A kako naj pridem do mesa, ko ga pa straži sam črni bognasvaruj?«

Kocelj je pričel polglasno ječati, ker ga je resnično strašno grizlo v želodcu. Od mraza se je tresel kakor šiba na vodi; oči so mu bile trudne, a zaradi lakote in mraza ni mogel zaspasti. Prepričan je bil, da nocoj gotovo umrje in ne dočaka več belega dneva. Zato pa je sklonil glavo na prsi in je samo še bridko ječal...

»Klop-klop-klop!« se je oglasilo v grmu tik pred njim. Zašumelo je listje; oglasilo se je še enkrat: »Klop-klop-klop!« — Zavililo je presunljivo, prestrašeno in za trenutek je bilo zopet vse tiho. Toda zopet je prav kraj Koclja zašumelo listje in še naprej je obupno in tenko civililo. Kocelj je začuden dvignil glavo in je pogledal okrog sebe. V nerazločni svetlobi ognja je zapazil kraj sebe ježa. V gobčku je držal nebogljeno miš, ki je nemirno brcala okrog sebe. — »No, no!« si je mislil Kocelj. »Glej ga no — ježka! Tudi on je prišel do pečenke,

kakor je prišla Anjara Panjara! Samo jaz moram stradati. Zame niti žive koreninice, a kaj šele pražene pečenke! Čakaj, ježek! Tudi ti ne boš hrustal pečenke. Če je nimam jaz, pa je tudi ti ne imej!«

Naglo je iztegnil desnico in je pograbil ježa za vrat. Jež je ostrmel in se je naglo zvili v klopčič. Kocelj se je prav pošteno zbodel ob ostre bodice in je zato izpustil ježa. Pograbil ga je jezica in je zato še manj privoščil ježu pečenko. Zgrabil je miško in je brcnil ježa z nogo, da je živalca prestrašena popustila plen in se je stisnila še bolj v klopčič, da so bodice kar štrlele od nje. Kocelj pa je trdno držal miško v roki. Miška je brcala nemirno okrog sebe in je cvilila in je poizkušala na vso moč, da bi pobegnila... »Mir, mir!« ji je govoril Kocelj. »Čemu rogoviliš, ko pa ti ni treba? Saj ti nočem ničesar hudega. Smrti sem te rešil, zato mi pa bodi hvaležna in nikar ne rogovili tako! Izpustum te, miška, resnično te izpustum, ker jaz sam vem, kako je hudo, če te drži smrt za vrat. Dvakrat sem že danes poizkusil to. Prvič tam gori na tisti preklicani polici, a drugič poizkušam zdaj, ko me hoče smrt z lakoto pokončati. No, tebe pa izpustum zdaj, da boš zopet vesela. Oh, ko bi ti mogla meni pomagati in me iztrgati iz kremljev hude smrti, kakor sem ti jaz zdaj pomagal! Pa čakaj, miška, počakaj! Pomogla mi boš, resnično mi boš pomogla! A čakaj malo, da se domislim. Trde pameti sem in dosti časa je treba, da mi pride pametna misel v zabito glavo... Počakaj!«

Pa se je vendarle zasvetilo Koclju v glavi. In se je razveselil tako, da je od veselja miško močneje stisnil. Miška je zacvilita od bolečine in je ugriznila Koclja v prst. No, Kocelj se pa v svojem veselju ni zmenil za to. Urno je odpel pas in ga je zadrgnil miški okrog tenkega života. Stopil je iz grmovja in se je splazil po vseh štirih preko golice do visoke ograje. Miško pa je vlekkel za sabo na pasu. Previdno je pokukal skozi špranjo. Ogenj je še vedno gorel sredi trate, in tudi črna, debela mačka je še vedno sedela kraj ognja.

»Čakaj me, nemarnost!« je zagodrnjal Kocelj, ko je zagledal mačko. »Zdaj bomo videli, če si ti res sam bognasvaruj, ki se je preoblekel v twojo kožo. Če si resnična mačka, mi pojdeš na limanice; če pa nisi, no, potem pa — križ božji! — Ti ljuba miška! Iz ježevih kremljev sem te rešil. Zdaj mi pa bodi hvaležna in me reši iz kremljev strašne lakote! Ali slišiš, miška? Lepo pridna bodi in se nikar ne ustraši črne hudobe, ki sedi tam ob ognju. Saj te ne bo, prav nič te ne bo. Pod mojim varstvom si zdaj in iz mojega varstva te ne ugrabi niti sam bognasvaruj, pa naj bo še tako grd in črn! Miška, izkaži se zdaj, kakor sem se bil jaz prej tebi izkazal!«

Kocelj je nategnil pas, ki je bila nanj navezana nebogljena miška. Miška je stekla po trati, kolikor ji je dopuščal napeti Kocljev pas. Nemirno je tekala sem in tja in je tu in tam prav glasno zacvilita... Črna mačka tam ob ognju je počenila; oči so se ji zasvetile in je gledala

naravnost na begajočo miško. Pripravljala se je na skok in je migala neutrudno s košatim repom ... »Aha!« je pomislil Kocelj. »To ni bognasvaruj, to je prava mačka. Bognasvaruj ne bo prežal za mišmi, bognasvaruj ima pač že kaj boljšega, da preži nanje ... Glej, glej — zdaj se bo vrgla na ubogo miško; zdaj bo tu — in oderem jo resnično na meh, kakor sem bil obljubil ...«

Mačka se je pognala naprej in je bila v dveh skokih pri miški. S šapami je zamahnila in je hotela s kremlji zgrabiti miško. A bliskoma je potegnil Kocelj za pas in je izvlekel miško skozi špranjo.

Mačka je skočila k ograji; potišnila se je v špranjo in je tam obtičala. Z vso silo se je rinila naprej, da bi se izrinila iz ozke špranje. A tedaj je Kocelj razvezal pas. Miška je poskočila vsa vesela in je zbežala preko goličave ... »Zbogom, miška!« ji je rekел Kocelj. »Dobro se imej, pa ne pozabi name, ki sem te rešil hude smrti!«

Kocelj se je urno obrnil k špranji. Kakor bi trenil, je pograbil debelo mačko za vrat in jo je siloma izvlekel iz špranje ... »Ha, ali te imam?« se je zasmehjal. »Na lep način sem te ulovil, da te na lepši ne bi mogel ... O, hudoba! Zdaj je odbila tvoja zadnja urica; nocoj si z Anjaro Panjaro delala poslednjikrat cigu-migu... Na meh te oderem, kakor sem ti bil obljubil takrat, ko me je Anjara Panjara

nagnala na prebito polico. Smilila bi se mi, če bi ne bila tako nemarna in hudobna. Zato se mi pa prav nič ne smiliš in zato te resnično oderem na meh. Saj drugega ne zaslužiš!«

»Mijav — mijavkc!« se je zadrla mačka na vso moč in se je zvijala, da bi ušla iz trde pesti. A Kocelj je iztrgal iz ograje močno desko, jo nastavil mački za vrat in jo je pritisnil k tlom. — »Ali boš tiho?« je vzrojil. »Ali misliš, da ne vem, da hočeš poklicati Anjaro Panjaro? Seveda — trikrat moraš zamijavkati, da pride Anjara Panjara hitro kakor veter semkaj. Pa ne bo, za to bo že poskrbela ta močna deščica, za to bo že poskrbel Kocelj, ki te bo lepo odrl na meh.«

In Kocelj je še huje z desko pritisnil mačko k tlom. Mačka je nekaj časa obupno brcala z nogami. Toda naposled je onemogla in se ni nič več genila. Kocelj se je nevšečno namrdnil in je zagodrnjal: »Saj se mi smili žival — skoro bi rekел, da se mi smili. Jaz pač nisem za to ustvarjen, da bi ubijal. No, ne rečem, da bi se bal požigati. Saj sem davi še celo rodno bajto zažgal. A za ubijanje nisem. Smili se mi žival in zato je nočem odreti na meh. Obljubil sem pač, pa bom kar eno oko zatisnil, pa nemarne mačke ne oderem na meh... A kaj hočem? Moralo je biti tako. Mačka je zdaj mrtva in nihče ne straži domovanja Anjare Panjare. Pa se kar čez ograjo splazim, da pridem do sladke pečenke...«

Kocelj je res splezal na visoko ograjo in je skočil z nje na trato. Urno je stekel do ognja in je pokleknil kraj krožnika. Hlastno je pobiral kos za kosom še tople pečenke in jih je metal v globoke žepe. Ko so bili žepe polni, je zdrvel naglo nazaj do ograje. Preplezal jo je kakor bi trenil, in je bil zopet onkraj na goličavi. Desko je pritrdil nazaj k ograji, potem pa je pograbil mrtvo mačko za rep. Zdirjal je preko goličave in je vlekkel mačko za sabo. — »Hopsasa, oj, hopsasa!« je ponavljal ves vesel. »Zdaj pa je konec moji kruti lakoti — zdaj pa je konec moji hudi smrti... Oj, Koceljček, srečo pa imaš, da nihče tako na svetu...«

Kocelj je dospel do goščave in se je zaril vanjo, kjer je bila najbolj gost. Mrtvo mačko je vrgel v grm, sam je pa sedel na mahovito trato. Iz žepe je potegnil kos praženega mesa in ga je jedel hlastno in poželjivo. Pri tem se mu pa ni ljubilo niti misliti, a kaj še govoriti. In je jedel in jedel, da so ga že čeljusti bolele. A vendar še ni odnehal, dokler ni pojedel zadnjega kosa. Zdaj pa je bil Kocelj sit. Zato pa se je zleknil po mahu, in usta so se mu kar raztegnila v vesel, zadowoljen posmeh... »No, glejte!« si je rekел. »Čemu je bilo treba prej, da sem tako javkal in se cmeril? Saj ni bilo vredno. Zdaj sem sit, kakor da bi ravno prihajal s pojedine, ki jo je napravil kralj v deveti deželi Kolovoziji. Pa tudi zebe me nič več, ker sem se tako pošteno najedel... O, Kocelj, da si se mogel ti v svoji zabiti glavi izmisliti

kaj takega! Saj res — zdi se mi, da mi je vendarle že enkrat začela pamet cveteti v glavi. Vedem se prav pošteno in pretkano, da mi ni kaj reči.«

In Kocelj se je smejal in je bil razigrane in radostne volje. Po kolenih se je tolkel in se je smejal, samo smejal s prikritim smehom ...

KONEC PRVEGA DELA.

Vidov dan.

*Tja na polje Kosovo zeleno
Lazar car je čete svoje sklical,
da s Turčinom bi se bojevali
za krst častni in svobodo zlato.*

*Za očino Srbijo svobodno
tisoče hitelo je junakov,
njim na čelu Jug in devet sinov,
samih mladih, čvrstih sokoličev.
Ni jim majka plakala ponosna,
ni nevestam se oko solzilo,
ko v slovo so jih poljuboval.* ...

*Tam na polju Kosovem zelenem
bijejo se mladi sokoliči,
bije jezer ljutih se junakov
za krst častni in svobodo zlato
v boju vročem do nočice hladne.*

*Že polega mrak na trudno polje,
na junake lega smrtna senca;
v robstva sponah zaječi očina ...*

*Le vžigajte ognji se kresni,
naj lica veselja žare,
naj glasne se dvigajo pesni,
naj radost nam v srcih bude!*

*Zajokala majka Jugovičev,
zajokale so neveste mlade.
Ni oko jim solz prebridkih dalo
za junaki Kosovega polja,
za svobodo domovine svoje
jokale so majke, deve tožne.*

*

*Kaj vžigajo ognji se kresni,
kaj lica veselja žare,
kaj glasne se dvigajo pesni
in radost nam v srcih bude?*

*Pozabljeni niso še dnevi,
ko padal k junaku junak,
ko srce se trgalo devi,
ko majkam bil strašen dan vsak.*

*Glej, kri teh junakov tam spečih
ozarja nam naše nebo;
v teh žarkih na nebu gorečih
mi svobodo zremo svojó. —*

Al. Peterlin-Batog.

STRIC PAVLE:

Izprehodi po Beogradu.

(Konec.)

o, ker se doslej pač nismo utrudili, ne bomo posedali, čeprav bi bil tu prav udoben kotiček, kjer bi lahko v miru posegli v nekatere zgodovinske spomine. A bolj prav bo, ako jih vzamemo v misel tam, kjer so se dogodki vršili. Ne moremo pa mimo poslopja, nad katero razteza svoje veje baš najmogočnejša platana. To je stari konak, topčiderski dvorec bivših srbskih vladarjev. Tusem je posebno rad zahajal knez Mihajlo Obrenović, ki se je kot pravi gospodar zanimal za svoje lepo posestvo, obsegajoče ves južni vrh Topčiderskega brda. Pred konakom je še valjast kamen, na katerega so stopali knezi, kadar so ob odhodu zajahali konja. Konak je starinska gosposka hiša, ki ne kaže v svoji zunanjosti nikakršnih posebnosti, notranje prostore pa je zdaj zasedel Topčiderski poštni urad; za nas bodi dovolj, da smo ga omenili.

Za konakom stoji med divjimi kostanji stara topčiderska cerkvica, v ograji, ki je potegnjena krog nje, je »terazijska česma«, o kateri smo že govorili, ko smo se menili o starih Terazijah, v njej kot ograji pa je visoki Mihajlov obelisk, postavljen l. 1860.

Takoj za cerkvenim plotom je Topčiderski drum — cesta, o kateri smo že rekli, da se vije po sedlu, ki deli brdo v severni in južni del. Preko ceste stopimo lahko le še v šumico na znožju, naprej po brdu pa bi nam zabranila pot vojaška straža. Po njem se namreč dviga poslopje za poslopjem, namenjeno kraljevi gardi, ki ima svojo glavno vojašnico malo naprej na levo od ceste. Poslopja so postavljena na prejšnjem posestvu srbskega kneza, naš kralj pa se je umaknil na skrajni konec brda v belo, iz rezanega kamena zidano vilo z veličastnim razglednim stolpom ob strani, od koder je odprt pogled na Savo in preko nje, na Dunav in po brdu, na jugu pa globoko dol v Šumadijo.

Obrnimo se po drumu, ki je gladka, lepo napeta cesta, in stopimo po mostiču nad Topčidersko reko — ozkim potokom z globoko strugo, ki teče po dolinici med Topčiderom in Košutnjakom. Ob desni se razteza park skoro prav do Košutnjakovega znožja; v njem je velika gostilnica s prostornim, senčnatim vrtom, onkraj reke pa ličen mlezkarnik. Ker okrepčila nismo potrebni, se odpravimo naravnost proti Košutnjaku.

Ime samo nam pove, da so svoj čas lovili po Košutnjaku srne in jelene ter gojili tamkaj to zverjad. Danes je divjačina tukaj redka, ker so jo prepodili pogostni hribski obiskovalci in izprehajalci; lovec na Košutniku le težko pride na svoj račun s kakim zajcem ali z jerebico.

Čebelnjak v gluhonemnici v Ljubljani.

Na Košutnjak se povzpemo lahko po cesti, ki se tu v položnih vijugah beli izza drevja, s katerim je hrib iz večine na gosto porastel. A to pot, kakor je udobna, prepustimo rajši avtomobilom, ki sopejo po njej navzgor in drče navzdol, sami pa si izberimo stezico, ki se jih povsod spenja dovolj proti vrhu. Tudi na kako drčo lahko stopimo, kakršne so po rebri zgolili beograjski smučarji in sankači, ki imajo v Košutnjaku svoje glavno zimsko zatočišče.

Košutnjak ni visok; v dobrih desetih minutah smo lahko že na vrhu. Tu pa si poiščimo prostor, s katerega bomo imeli razgled, ki nam ga na mnogih mestih zapira drevje. Po grebenu se obrnemo proti

Topčiderska cerkvica z Mihajlovim spomenikom

severu in kmalu dospemo skozi hrastovo šumico na odprto jaso. Miren, tih kot je to — ograjeni žalostni spomin na svetovno vojno... Tu je »nemško groblje«, na katerem se v odmerjenih redeh vrsti grob za grobom. Napisi na njih, posebno pa napis na ogromnem kamenitem spomeniku sredi pokopališča, nam povedo, da počivajo tu Prusi 208. pehotnega polka, ki so padli v obližju za nemških napadov jeseni l. 1915. Tam z Zemunskega polja je prihajala takrat nemška sila preko Save in njenega otoka Ciganlije, da s Košutnjaka nastavijo en krak primaža, a drugi s Kalemegdana, v primaž pa zajamejo Beograd, ga stisnejo ter si preko njega odpro pot na daljni Vzhod. Mnogoštevilni nemški grobovi na tem pokopališču nam pričajo, kako se je malo-brojna in izmučena srbska vojska za vsako ped zemlje borila proti

nemški presili, ki junakov ni mogla zdrobiti, da ne bi vnovič oteli vse svoje domovine. In tako je ostalo »nemško groblje« na Košutnjaku le spomin strtih upov nemškega zavojevanja...

Baš na tem grobju pa imamo raz kamenito klop v hrastovi senci prelep razgled na bližnjo okolico in na ves zahodni del Beograda, kakor mu od Čukarice do Kalemegdana pere znožje Sava. Kakor na dlani nam je tudi notranjost, kolikor se je ne nagiblje k obrežju Dunava, in po strehah ter kupolah spoznavamo dvor, narodno skupščino, to in ono palačo in poslopje — saj se oko kmalu navadi na tako spoznavanje. Ko obračamo pogled od mesta na Topčidersko brdo, so pred nami na severnem delu razne vile, na južnem pa si prav dobra lahko ogledamo vojašniška poslopja kraljeve garde in kraljevo vilo; v celoti jo od tu še bolje vidimo kakor od blizu. Iz ozadja dolinice,

Spomenik, kjer je bil napaden knez Mihajlo Obrenović

v katero se od kraljeve vile strmo spušča Topčidersko brdo, pa pomaljajo kvišku visoki drogi; to so »antene« — naprave, ki love in oddajajo električne valove brezžičnega brzjava.

Ako bi se napotili s Košutnjaka dalje proti jugu, bi dospeli do brezžične brzjavne postaje blizu sela Banjice; a to bi nas vodilo predaleč. Težko bi tu celo odoleli želji, da ne stopimo še naprej v Rakovico in ne obiščemo tamkajšnjega znamenitega samostana, vse to pa rajši pustimo za kak drug izlet, ki ga o priliki napravimo v notranjost Srbije. Danes imamo še eno pot.

Vrnivši se s Košutnjaka v dolinico, se odpravimo v sotesko, ki se proti jugu po njej bolj in bolj oži. Mimo sportnega igrališča gre po položni stezici pot, ki jo je hodil z malim spremstvom kot poslednjo v svojem življenju knez Mihajlo Obrenović. Bilo je to proti večeru 29. maja 1868. leta. Po tej stezici dospemo kmalu do preprosto ograjenega prostora tik pod Košutnjakovim pobočjem. Na tem mestu, nad katerim zgrinjata gosto senco dve vrbi žalujki, je bil Mihajlo takrat ubit od svojih političnih nasprotnikov. Tu je izdihnil svojo dušo veliki knez, ki je živel srbski svobodi in srbski prosveti.

Naprej nam ni treba hoditi nikamor več. Kar je v Topčideru in v Košutnjaku poglavitnih znamenitosti, te smo videli. Zatorej se vrnimo ter oddahnimo ob čaši mleka v parkovem mlekarniku, nato pa zapustimo tudi to najvažnejše beograjsko izprehajališče, ki obeta postati v kratkem še udobnejše in še lepše. Zakaj park, ki se razteza danes le po ravnici, nameravajo razširiti tudi v Topčidersko brdo, ga potegniti čez ves Košutnjak ter ga urediti po natančnem načrtu, da dobi Beograd tako tudi v tem svojem koncu lice velikega, razvitega mesta.

Maju v slovo.

*Odhajaš zopet, ljubi maj,
težkó mi jako je po tebi,
saj pač ne vem, če še bom kdaj
pozdravil starček te pri sebi.*

*Teži mi pleča breme let,
pritiska me bolest in beda,
že smrt me blaga hodi zret,
nje hladni dih me že odeva!*

*Pa naj! ... Jaz dobro to-le vem:
v nebesih moj Rešitelj žije
in da v deželo boljšo grem,
kjer sreča moja se razvije ...*

*Tam zlobe, boli, bede ni,
tam krasni večni maj procvita,
v mladost se starost premeni
in zlato solnce večno svita! ...*

*Čemu li smrti bi se bal?
Pričenja z njo se boljša doba,
saj sladko bom pod zemljo spal,
a duh bo srečen onkraj groba!*

Janko Leban.

Kresnice.

*Bele lučke — tih večer ...
Bog daj mrtvim sveti mir!*

*In v nebesa naj jih pelje
iz peklà in mračnih vic,
da uživali veselje
angelov bi rajske lic.*

*Nam, ki v svetu tod živimo,
hrepenimo in trpimo,
z jasno srečo naj Gospod
blagoslovi našo pot!*

*Bele lučke — tih večer ...
Bog daj mrtvim sveti mir!*

Janko Samec.

VILKO MAZI:

Gluhonemi čebelarji.

lične vrste panjev itd.

O vseh teh zanimivostih vam ne bom še posebe pripovedoval, ker bi vas danes rad seznanil z našimi gluhonemimi čebelarji, ki o njih morda še ničesar ne veste.

Na Zaloški cesti v Ljubljani stoji v obsežnem vrtu mogočno poslopje. To je državna gluhonemnica, ki baš letos slavi četrststoletnico svojega obstoja. Stotine gluhonemih otrok so našle tu blagodejnega leka svoji trpki nesreči. Nerazrešna priroda jih je bila po tej ali oni bolezni ali pa že ob samem rojstvu oplenila najdražjega čuta: sluha in jih hotela tako za vekomaj izobčiti iz človeške družbe.

Dolga stoletja se ni nihče zmenil za take sirote. Ostale so prepuščene nemili usodi in ravnali so z njimi dostikrat slabše nego z živino. Mnogi so celo trdili, da so gluhonemci obsedena bitja in da bi bilo pregrešno, ko bi hotel kdo »izganjati iz njih hudobne duhove«. Z vseobčim napredkom duha so prišli naposled tudi za te sirote boljši časi. Znanost je dognala, da je gluhonem otrok prav tako zmožen naobrazbe kakor polnočuten otrok. Nem je samo zato, ker ne sliši. Sicer pa ima govorila — pljuča s sapnikom in jabolkom, ustno in nosno duplino — popolnoma zdrava. Izgubljenega sluha ni mogoče vrniti in najbrž se bo zdravniška veda še mnogo trudila, da se ji tak čudež kdaj posreči. Govorni organ brez sluha pa je kakor mlinsko kolo brez vode. Toda kakor je znanost odkrila nadomestilo za vodni pogon v pari in električni, tako je tudi dognala, da moreta vid in tip do velike mere nadomestiti pobude, ki jih prinaša sluh govornemu organu. Na tej podlagi se uče zdaj gluhonemci živega govora, ki je edino in najboljše sredstvo za človeško naobrazbo. Oni se vadijo v opazovanju pregibanja usten, zob in jezika, ki napravijo skoro za vsak glas značilno podobo. Obenem pa otipavajo učiteljevo in svoje grlo (jabolko), da očutijo na njem tresljaje posameznih glasov. Vse to se uče tudi posnemati. Tako začno zavedno tvoriti glasove, besede in stavke. Z vztrajno vajo dosežejo naposled toliko spretnost, da morejo že s samim odgledavanjem slediti razgovoru slišečih ljudi in tudi izražati svoje misli v živem govoru. Seveda je vse to sad težkega in dolgotrajnega truda, toda le tako je mogoče, da postanejo kdaj ti siromaki koristni člani človeške družbe. Ko po osmih letih zapuščajo

gluhonemnico, niso več nemi, ampak samo gluhi. Duša, ki jim je bila prej zaprta in zakovana v globoko temo, je zdaj svobodna in oplojena domalega z vsem tistim znanjem, ki ga pridobi otrok v osnovni šoli in ki tvori podlago samostojnemu življenju. Tako si morejo izbrati ta ali oni poklic in postanejo prav spretni ter porabni delavci. Mnogo jih ostane tudi doma, kjer pomagajo pri kmetiškem gospodarstvu.

Poleg napornega pouka pa nudi gluhonemnica gojencem tudi dovolj lepega in koristnega razvedrila. Tako razvedrilo imajo n. pr. naši gojenci v čebelarstvu.

Gluhonemci in njih učitelji gradijo čebelnjak

Ali si morete misliti lepše zabave, nego opazovati v lepih po-mladnih dneh veselo vrvenje čebel, ki odletavajo na pašo in se vračajo obložene z raznobožno obnožino v svoje panje! Kakor prijetno šu-meča reka se preliva to neutrudno, drobno življenje ves božji dan. In kaj šele jeseni, ko te že iz dalje prijetno draži sladki vonj medu, ki je z njim obloženo satovje. Ne samo zabave, tudi veliko koristi nam daje umno čebelarstvo. Našim gojencem, zlasti tistim, ki bodo kasneje ostali doma, smo ponudili lepo priliko, da se izvežbajo v tej lepi in tudi dobičkanosni gospodarski stroki.

Pred dvema letoma smo postavili na zavodnem vrtu prav mičen čebelnjak, ki vam ga kaže današnja slika. Da ste videli takrat naše male čebelarčke, s kakšnim veseljem so znašali deske in tramiče, kako so po navodilih svojih učiteljev hiteli žagati, oblati, slikati in zabijati, kar srce bi se vam smejalo! Panjev seveda niso napravili sami. Za tako delo je treba že izurjenega mizarja. Drugo pa so oskrbeli vse

sami od temelja do strehe. In kakšna radost jih je bila šele potem, ko so opazovali prve družine v njihovem marljivem snovanju, ko so pomagali ogrebatи prvi roj in se urili še v drugih poslih, ki jih skrbnemu čebelarju ne zmanjka. Napraviti je bilo treba še to in ono čebelarsko orodje, pregledati družine, ali imajo dovolj zaloge za zimo, in naposled jih je kajpada tudi zanimalo, ali bo kaj prebitka, ki mu pravimo med. Prvo leto sicer še niso prišli na svoj račun. Lani pa so

Roj na čebelarjevi roki
(Šolski upravitelj † Hinko Likar v Grahovem nad Cerknico)

si že mogli namazati kos kfuha s tem sladkim odcedkom. Letos pa, ko imamo že dvanajst krepkih panjev, bo tudi že večji prebitek, zlasti ako se bo obnesla jesenska paša.

Tudi deklice so pridno pomagale. Ne toliko pri panjih, pač pa z urejevanjem pisanih cvetičnih gredic in belih stezic okrog čebelnjaka. Za tak nežen posel imajo deklice tudi več daru in tudi tu nikoli ne zmanjka dela. Če drugega ne, je treba pogosto pleti, da ostane vesta zunanji okrasek čebelnjaka v najlepšem redu.

Tako vidite, dragi moji, da imajo naši mladi čebelarji vse leto prav lepo razvedrilo, ki jim bo kasneje še lahko mnogo koristilo. Ako bo koga izmed vas kdaj zaneslo mimo našega zavoda, naj si pride ogledat naše vrle čebelarje, ki mu bodo rade volje in s ponosom razkazali delo svojih mladih rok in mu tudi radi postregli s tečnim medom, ako ga bo kaj ostalo.

P. ARNDT - M. BARTOLOVA:

Strašilo.

red hišo so dozorevale črešnje. Tega so se veselili otroci in vrabci. Otroci so stali pod ljubim, starim drevesom ter željno gledali v rdeče črešnje in ugibali, kdaj bodo črne. Vrabci pa so čivkali v vrhovih, sekali z ostrimi kljunčki v napol zrele črešnje, da so padale še neužitne na tla.

Oče je privezal na veje bele, dolge trakove, ki so plapolali v vetru, da bi odpodili sladkosnedne ptiče. Toda varal se je. Drzni tatiči se niso prav nič bali, nasprotno: še prav našaš so zobali najbolj po onih vejah, kjer so v vetru plapolali beli trakovi.

Tedaj je pa oče vzel nekaj lesa in nož v roke. Izrezovati je jel iz lesa strašilo. Čim dalje je izrezoval, tem bolj je bilo podobno majhnemu možičku. Roke je naredil lahko gibljive, tako da bi klopotale v najmanjšem vetrju. Upal je, da s tem prežene vrabcem slast do črešenj. Vrabci so kričali in se zmerjali v vrhovih rodovitne črešnje, kakor bi slutili, kaj se godi v izbi. Za šipami v sobi je pa sedel stari, krotki škorec, ki je zamišljeno opazoval zdaj strašilo, zdaj vrabce.

»Paglavec, tako je,« je dejal škorec od časa do časa.

Ko je bilo strašilo gotovo, ga je oče popleskal z rdečo barvo. Otroci pa so se smeiali in rekli: »No, zdaj bodo vrabci pustili naše črešnje na miru!«

Škorec se je pa oglasil in dejal: »Paglavec, tako je,« drugega namreč ni znal povedati.

Strašilo so privezali na dolg drog, spodnji konec droga so vtaknili v zemljo tik drevesa, rdeči možicelj je pa gledal izza drevesnega vrha.

Tedaj je baš zapihal veter, dolge roke so jele klopotati, da so vrabci takoj odfrleli. Sedeli so zdaj na hišnem žlebu ali na drugih drevesih ter se posvetovali, kaj naj bi storili zaradi strašnega dogodka. Pa naj so se še tako posvetovali, poguma vendar ni imel nobeden, da bi šel zobat poleg klopotajočega rdečega možička.

Prešlo je nekaj dni. Črešnje so zorele v miru; dotaknil se jih ni več nobeden kljunček. Bil je najlepši poletni dan, ko je prav vsakemu težko sedeti v sobi med štirimi stenami. Otroci so se igrali na trati, oče in mati sta imela opravka na vrtu. Samo škorec je sedel za oknom ter gledal zamišljeno in resno skozi šipo v solnčni dan. Mislil si je: »Kako dolgočasno življenje ima takle ujeti škorec v primeri z veselimi vrabci tam zunaj. Oni lete veselo sem ter tja, dočim čepim jaz vse ljubo, dolgo poletje med štirimi stenami.«

Mahnil je s perutmi, da bi videl, ali niso še popolnoma odrevenele. Prej so mu bile peruti postrižene, toda zdaj so mu zrasle že zopet, saj bi si nobeden ne mislil, da bi mogel on, stari, zvesti Janez, še kdaj zbežati.

Poizkušal je s šilastim kljunom, ali je okno zaprto prav tesno. Ne, ko je le malo odpahnil, se je napravila velika odprtina. Gotovo je kateri izmed otrok pokukal skozi okno in ga ni dobro zaprl.

Škorec vzdiguje in zopet poveša peruti in — kdo bi si bil mislil — izleti naravnost na vrh črešnje. Škorec se nič ne boji rdečega, klopočajočega možička, kakor se ga boje otročji vrabci. Škorec je možičkov star znanec, saj ga je videl, ko je rastel iz neotesanega lesa. Da bi pokazal, da se ne boji njegove rdeče, debele glave, niti ne njegovega klopotanja, je sedel možičku drzno in široko ravno na glavo.

Vrabci, ki so krožili okolo črešnje in si niso upali nanjo, so dejali: »Kaj, tam sedi ptič prav mirno tisti stvari na glavi. Če se njemu ne zgodi nič hudega, ne bo požrla niti nas.« — Eden izmed njih, ki je bil najbolj srčen, je zletel prvi vrh črešnjevega drevesa in da bi pokazal svojim tovarišem, da je res junak, je sedel zraven škorca prav na nos strašila.

Hi! Za njim je priletel drugi, tretji, vsi, ki so imeli dovolj poguma. Končno jih je čivkala cela jata okolo ljubega, starega drevesa in vsi so sekali in kljuvali v lepe črešnje, kakor bi se hoteli odškodovati, da so se vzdrževali toliko časa. To je frčalo in čivkalo po vejah, da se skoro ni slišalo klopotanja rdečega strašila.

Oče in mati sta dovršila svoje delo na vrtu. Otroci so prišli s trate upehani od igranja ter šli s starši proti hiši. »To je bil lep, topel dan,« je rekel oče. »Vse raste, cvete in zori. Kmalu bodo zrele prve črešnje. Naše strašilo vrši prav dobro svojo nalogu; sladkosnedni vrabci si ne upajo več zraven.«

Tedaj se je zaslišalo veselo možicljivo klopotanje. Nastal je veter, ki je pridno vrtel dolge roke rdečega strašila. »Ali kaj je to? Drevo je polno vrabcev, ki jih nič ne moti pri pojedini močni ropot. Ne, to je že preneumno,« je rekel oče. »Čakajte, paglavci, predla vam bo še prav slaba, kazen vam ne izostane.«

»Paglavec, tako je,« se je oglasilo na črešnjevem vrhu. Toda tega ni bilo slišati zaradi čivkanja in klopotanja.

Oče je šel v hišo, vzel svojo puško, jo nabasal s svinčenimi zrni, stopil blizu drevesa in pomeril v vrh. Nastal je pok, frfotanje, kričanje in nekaj je padlo z drevesa na tla.

»Tako se godi sladkosnedežem, ki ne marajo za opomine!« je dejal oče, odložil puško ter se pripognil pod črešnjo, da vidi, kaj je padlo.

Zadeta sta bila dva vrabca, ki sta ležala mrtva v travi, zraven je pa ležal še drug večji ptič, katerega je sicer zadelo zrno, pa ni bil še mrtev. Z eno perutnico je bil prav močno, dočim je druga krvavela.

»Kdo si pa ti, pobič, ki si zašel med sladkosnedeže?« je vprašal oče ter vzel v roko ranjenega ptiča.

»Paglavec, tako je,« je rekel žalostno ptič, ki je povesil ranjeno perut.

»Kaj ti si, Janez, naš stari škorec? Kako pa prideš ti med vrabce?« je vprašal oče, ogledoval ptiča, okolo katerega so se zbrali mati in vsi otroci ter se čudili škorcu.

Škorec seveda ni mogel povedati, kako se je zgodilo, da ni le prišel med paglavce, ampak jim celo prvi dal slab zgled. Rekel je le prav otožno: »Paglavec, tako jel!« S tem je povedal vse, kar je imel povedati. Zgodilo se mu je tako, kakor se zgodi vsakemu, ki dela, česar bi ne smel delati. Dobil je zato svojo kazen.

Škorca so povezali, mu ostrigli peruti in nato je čepel zopet za oknom na svojem starem mestu. Sam se je čudil, da je mogel priti on, pošteni, premišljeni škorec, med tako sodrgo, kakršni so vrabci in pa strašilo.

Na večerni paši.

Na ravnini mahovite jase
bela breza rosno čredo pase:
praprotna volna meglice obdano,
krotko čredo, nikdar zabrzdano.
S srebrom rose paša je nastlana,
z žarki mesečine posejana.
Vila breza glavo je sklonila,
„Ave“ ravnokar je odmolila . . .
Skrbno se zvedava luna ziblje,
koliko je v čredi glav, ugiblje;
breza veje globlje je sklonila,
praprotna ovce taho zavrnila;
kaj, če se ji z jasne jase
čreda v mračni gozd razpase? —

Marija Lamutova.

Nesrečna Evica.

»Otroci s cvetjem se igrajo,
očeta, mamico imajo...
Kako so srečni, toda jaz
tako sem sama; cvetja kras
več zame nima prave sreče,
ker rana me boli skeleče,
ki na ukaz usode zle
vso rodovino mojo žge.
Tri mesece sem stara bila,
očeta smrt je pokosila;
kot častnika na vojni ga

podrla je na laška tla
sovražna, smrtonosna krogla.
Da to izgubo mati mogla
bi lažje preboleli, spet
je poročila se in v svet
smo poleteli iz Ljubljane.
Zazrla kraje sem neznane,
in tam za gorskim jezerom
odprl se nam je novi dom.
Veselo potlej smo živeli,
zabave dosti smo imeli,

a kar nenadno spet prišla
na nas nesreča je strašnà.
V trenutku meni smrt nemila
je mater, očma ugrabiła...
Dve rakvi, smrt, pogreb, ljudje:
vse to mi leglo je v srce,
z bolestjo mi ga obtežilo
in vse življenje zagrenilo,
ker pozabiti moči ni
dogodkov tistih groznih dni.
Usode žrtvi pokopali
so v Srednji vasi, a ostali
odšli v Ljubljano smo nazaj.

Pri stari mami bivam zdaj,
le knjige, šola in učenje
vedré oblačno mi življenje.
Iz dni nesreč in bolečin
pa mi najdražji je spomin
ta slika z mamico ubogo,
ko pestovala me je z žogo...«
Nesrečna Evica lepo
povedala mi je vse to,
seveda mnogo bolj obširno,
a vse dostoјno in obzirno;
to pa se čudno mi ne zdi,
saj v šoli je med prvim!

Fr. Rojec.

JOSIP JERAS:

Deklice iz preteklosti.

(Konec.)

lati žarki zahajajočega solnca so zatonili v nastopajočem mraku. Vse je potihnilo.

Kamaita še vedno стоji na strehi hiše kraljevih otrok. Stoji nepremično in še dolgo časa razmišlja, zroč nekam v temno, gluho daljavo...

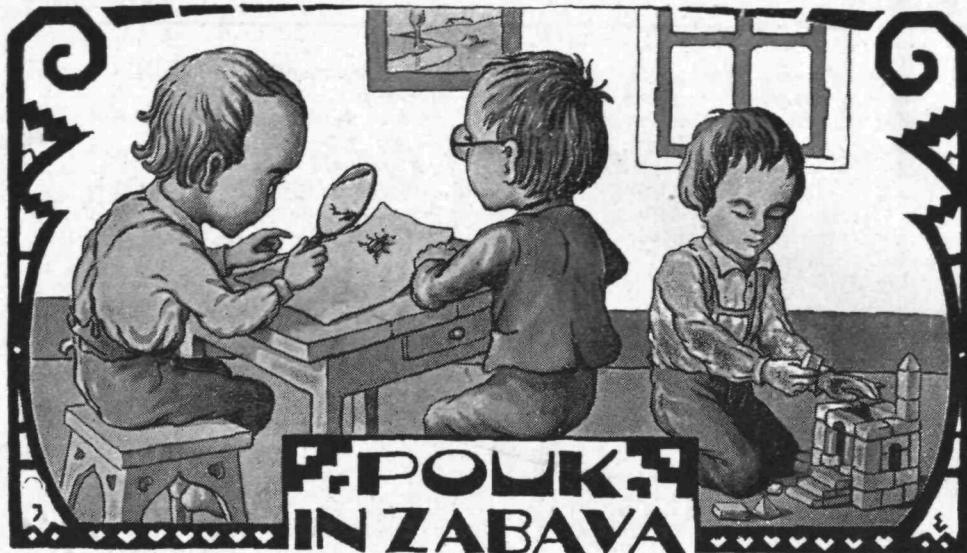
Njena vest ji govori, da je storila svojo dolžnost, toda užalostilo jo je, ko je pomislila, da nje bratranci Sahuri, Mikerinos in Ameres ne bodo nikdar zvedeli, zakaj se njih oče Nakiti, ki je hotel pokloniti kralju lubenico, ni vrnil z lova na leva...

In na tleh leže zapuščene punčke iz posteklenjene prsti, golobi in race na koleških, vrtavke in žoge. — Vsa ta ljubka drobnarija leži zapuščena in razmetana po tleh.

Vse te otroške igrače ne zanimajo več Kamaite, zakaj kdor že ve za tako strašno skrivnost, ta ni več otrok.

Mlada, zorna leta so se potopila v spoznanju težkega, burnega življenja...

F-POLK-F IN ZABAVA

Domovina.

Iz srbske „Čitančice“.

(Glej E. Gangl „Druga čitanka“, str. 123).

Uglasbil Ferdo Juváneč.

Do - mo - vi - no dra - ga, na - ša mi - la ma - - ti,
 Da nas ču - vaš sin - ke, u be - di i sre - - či,
 Do - dje l' jed-nom do - ba be - dno i ne - volj - no,
 Zmerno. Do - mo - vi - no dra - ga, na - ša mi - la ma - - ti,

mf

Do - mo - - vi - no dra - ga, na - - ša mi - la ma - ti,
 Da nas ču - vaš sin - ke u be - - di i sre - či,
 Do - dje l' jed-nom do - ba be - dno i ne - volj - no,
 Do - mo - - vi - no dra - ga, na - - ša mi - la ma - ti,

Bog če te - bi, maj - ko, sva - ku sre - ču da - ti.
 lju - bav če ti na - ša slay - no i - me ste - či.
 bra - ni - če te sin - ci ju - na - čki i volj - no.
 za tvo - ju če sre - ču sva - ki ži - vot da - ti.

Bog če te - bi, maj - ko, sva - ku sre - ču da - ti
 lju - bav če ti na - ša slay - no i - me ste - či.
 bra - ni - - - če te sin - ci ju - na - čki i volj - no.
 za tvo - - - ju če sre - ču sva - ki ži - vot da - ti.

Rešitev križalke v 9. štev.

I.

O	B	I	R
B	R	O	M
I	O	T	A
R	M	A	

II.

K	R	A	S
R	I	B	A
A	B	E	L

III.

N	A	N	O	S	A	L	O
A	V	A	L	A			
N	A	X	O	M			
O	L	O	V	O			

IV.

A	T	O	S	A	M	O	S	T	O	L	
T	R	T	A					T	U	R	E
O	T	O	N					O	R	E	H
S	A	N	A					L	E	H	A

V.

Prav so jo rešili: Dušan Otoničar, Ljubljana; Boris Sodnik, kraj ni naveden; Anton Vovk, Mokronog; Irena Burdychova, Škofja Loka; Tatjana Grossmannova, Maribor. — Žreb je določil najavljenno darilo Ireni Burdychovi v Škofji Loki.

Čebelnjak v gluhonemci v Ljubljani.

Današnja številka našega lista ima umetniško prilogo v trobarvнем tisku: »Čebelnjak v gluhonemci v Ljubljani«. Ta priloga je izdelana po izvirni sliki strokovnega učitelja gluhonemih, gospoda Iva Erbežnika. Delo je krasno v izvirniku in tudi v posnetku. Čast dela umetniku slikarju in tudi tiskarni, ki je brezhibno izvršila trobarvni tisk. Umetniška priloga je dopolnilo k spisu »Gluhonemi čebeljarje«, ki ga je napisal strokovni učitelj gluhonemih, gospod Vilko Mazi. Upamo, da ustrezemo s to prilogo vsem, ki prejmejo naš list v roke. Najbolj bodo po našem mnenju veseli naši gluhonemi prijatelji, ki jim s tem sporočamo srčne pozdrave! In njih pozrtvovalnim učiteljem tudi! Njih veselje bo naše največje zadoščenje. Ni nam žal izrednih stroškov, ki nam jih je provzročila ta umetniška priloga. Dajemo jim, kar jim moremo dati: iskreno svojo ljubezen! Naj-

jih spreminja ta ljubezen na vseh potih lepega, cvetočega, mladega življenja!

Materino srce.

Pclno ljubezni je materino srce. Sreča otrok je prva in zadnja njegova misel. Vso svojo radost izliva na svojo deco, vso žalost svoje dece sprejema vase. Materino srce je brezdanja posoda največje plemenitosti in najčistejše pozrtvovalnosti. Kdor žali materino srce, stori zločin, ki mu ni odpuščanja! Samo materino srce odpusti otroku vse, čeprav se krči od bolečin. Vrisk in smeh otrok odmeva v materinem srcu; grenka solza v otrokovem očesu pečkoče pada v materino sreco. Najsłajša vseh besed — mati, mati, mamica! Kaj je otroku mati, to šele prav ve in čuti oni, ki nima več matere.

G.

Izrek.

Kdor seje veter, žanje vihar.

KOTIČEK GOSPODA DOROPOLJSKEGA

Velecenjeni g. Doropoljski!

Sedaj Vam pišem prvič, ker šele letos dobivam »Zvonček«. Hodim v V. razr. v Slov. Bistrici. Jako rad imam dobrega g. šolskega upravitelja, ki nas vzpodbuja za vse lepo in dobro.

Star sem 11 let. »Zvonček« mi jako ugaja. Rad čitam in rešujem zastavice.

Jaz imam, hvala Bogu, še svoje ljube starše. Mogoče Vam je kaj poznan moj oče. Rojen je tam v neodrešeni domovini ob bistrji Soči. On je sedaj tukaj pri nas ter je podporočnik. Njemu tudi ugaja list »Zvonček«. In ljuba mamica ga rada čita. Moje starejše sestrice pa ni tukaj, ona se uči v Varaždinu ter je v višji šoli. V počitnicah tudi ona pride k nam ter se bo z nami veselila Vašega lepega lista. Imam še mlajšo sestrico, ki je tudi naročena na »Zvonček«. Jako se veselim prihodnje številke. Prosim, priobčite moje pisemce v kotičku, kar me bo jako veselilo.

Z odličnim spoštovanjem
vdani

Fran Rupnik.

Odgovor:

Ljubi Fran!

Glej, Ti, obe sestriči, oče in mati — vsi ste prijatelji »Zvončka«. To je res prava pravcata »Zvončkova« rodovina. Kako lepo bi bilo, da je vsaka slovenska hiša tako naklonjena našemu listu. Vam vsem iskrena zahvala za toliko pozornost! »Zvonček« bo že skrbel, da boste vedno zadovoljni z njim.

*

Cenj. gosp. Doropoljski!

Prvič se oglašam v Vašem kotičku. Ugajajo mi vsi mali pisatelji.

Užgala se mi je želja, da Vam tudi jaz pošljem nekoliko pesemc iz svoje zbirke.

Za sedaj Vam pošiljam le eno pesemco, in sicer

Prišla bela žena je...

Prišla bela žena je
skrivoma skoz vrt,
vzela nam je ateka
bela žena — smrt.

Zlati prišli angelci,
vzeli nam ga so
in odnesli pevajoč
očka so v nebo.

Naslov sem vzel iz neke druge knjige, a vsebino sem predrugačil. Prosim, blagovolite to pismo in pesemco priobčiti. Družič kaj več!

S spoštovanjem

Stanko Golob,
dijak v Ljubljani.

Odgovor:

Ljubi Stanko!

Naslov si vzel iz neke druge knjige, le vsebino si predrugačil. »Družič kaj več« praviš nazadnje. No, kadar pride ta »družič«, ne vzemi naslova iz tujih knjig, ne presukaj vsebine, ampak oboje — naslov in vsebino — vzemi iz svoje duše, potem bo pesem res pesem po naslovu, vsebinu in obliku!

*

Cenjeni g. Doropoljski!

Ko nam je težko pričakovani Miklavžev večer minil, smo se že veselili božiča. Kačkor vsako leto, tako smo tudi letos imeli božično drevo. Bilo je bogato okrašeno in se je Božiček lepo spomnil na naju z bratom in sestrico Zorico. Prinesel nam je dosti peciva in tople obleke. Lansko leto nam je pa lepe sani prinesel, ki sem jih še letos pridno uporabljal pri sankanju. V

šolo hodim v 4. razred. Uči nas g. učitelj Kogeljnik. Najbolj me veseli zemljepis! Gorke pozdrave Vam pošilja izpod bele Pece

Vam vdani
Tonče Govejšek
v Črni na Koroškem.

Odgovor:

Ljubi Tonče!

Posebno dobro ste opravili z božičnico: pecivo, obleka, sani — hm, same dobrote! Kaj je še ostalo od tega? Morda samo še sani, ki pa sedaj tudi lepo počivajo kje v skritem kotu in čakajo prihodnjega snega.

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Jako lep je »Zvonček«, pa tudi Vaš kotiček mi ugaja. Rada bi tudi jaz prišla med Vaše kotičkarje.

Obiskujem v Letušu dvorazredno osnovno šolo. Hodim v I. razred, II. oddelek.

Na pustni dan sva šli z mojo priateljico popoldne v maškare k našim sosedom, a so naju takoj spoznali.

Srčne pozdrave!

Vdana Vam
Savina Sulcerjeva.

Odgovor:

Ljuba Savina!

Menda že nista bili posebno dobro našemljeni, da so Tebe in Tvojo priateljico sosedje takoj spoznali. Pa saj tudi ni treba, da bi se dobri in pošteni otroci pretvarjali. Najlepši so takrat, kadar se kažejo v čistosti in resničnosti vesele in cvetoče mladost!

*

Velecenjeni g. Doropoljski!

Pošiljam Vam prvo pisemce. Prosim, da bi tudi mene sprejeli med kotičkarje. Star sem dvanajst let, hodim v četrti razred. Z veseljem se učim vseh predmetov, zlasti računstva. Ko bom izstopil iz šole, se bom učil ključavnictva.

Sedaj se pripravljamo za igro »Janko in Metka« in »Vedež«. Igrali smo že dvakrat na lepem šolskem odru. Prvič igro »Pozgumni Tonček«, pri kateri sem jaz igral vlogo berača. Drugič »V kraljestvu palčkov«, pri kateri sem igral vlogo kralja. Naučil nas je splošno priljubljeni g. šolski upravitelj Rajner. Ako bo mogoče, Vam pošljem sliko igralcev »Vedeža«.

Pozdravlja Vas

Vam vdani
Fran Šerbele,
Ljubno pri Celju.

Odgovor:

Ljubi Fran!

Vidim, da se že prav domačega čutiš na šolskem odru. Upam, da Ti bodo ti prvi nastopi ugledili pot h gledališki umetnosti, ki bo služila v plemenito razvedrilo vsem, ki Te bodo hodili gledat in poslušat. In ko

boš kdaj pozneje spoštovan in spreten ključavničarski mojster, boš dobil po napornem delu baš v gledališki umetnosti tudi sam najlepše razvedrilo.

*

Velespoštovani gosp. Doropoljski!

Prosim, sprejmite tudi mene med svoje kotičkarje! Učenka sem III. razr. osnovne šole v Št. Vidu pri Planini. Naročena sem prvo leto na »Zvonček«. Rada sem čitala o romanju naše Jelice. Prosim Vas, ako bi priobčili tudi to pisemce poleg drugih.

Vljudno Vas pozdravlja

Anica Jazbinškova.

Odgovor:

Ljuba Anica!

Da ugodim Tvoji želji, uvrščam tudi Tvoje pisemce v svoj kotiček, ki se zmeraj prijazno nasmehlja, če kdo novih v njegovo tesnobo pricaplja. Ako bi se vse roke mojih kotičkarjev pridno lotile dela, bi kmalu moj kotiček izdatno razširile. Ali veš — kako in s čim?

*

KOTIČKOV ZABAVNIK.

Naša priateljica Tatjana.

Kraljevi so dobili pred poldrugim letom malo, ljubko Tatjano, ki je že iskrena naša priateljica. No, to bo napravila velike oči, ko bo v kotičku zagledala — samo sebe!

Ob sklepu XXVII. letnika.

Ko zaključujemo danes XXVII. letnik ljubega »Zvončka«, se moramo malo pobahati spričo zavesti, da smo tudi letos kar najresnejše smatrali svojo nalogu, pobahati se moramo z dejstvom, da smo prejemali vse leto mnogo priznanj in pohval od čitateljev in naročnikov, češ, »Zvonček« je lep, »Zvonček« mi je všeč, »Zvonček« je zabaven in poučen. In tako dalje. Take pohvale more razbrati vsakdo tudi iz pisem naših kotičkarjev.

Seveda nas tako pohvalna priznanja vesele, še bolj pa bomo veseli, ako se bodo med velikimi počitnici naši prijatelji vsaj malo pobrigali za nas in nam pridobili še enkrat toliko stalnih naročnikov, zakaj le s stalnimi naročniki moremo resno računati. Ne odlašajte! Pojdite takoj na uspešno delo! Vašo dejanjsko naklonjenost vam bomo obilo povrnili z bogatim gradivom, ki smo ga že pripravili za prihodnji letnik.

Glavna povest bo drugi in zaključni del »Kocljeve osvete« z lepimi podobami, ki nam jih je narisal g. Ivo Erbežnik. Znamenite »Deklice iz preteklosti« bomo s podobami istega slikarja nadaljevali v prihodnjem letniku, in sicer pride kot prva na vrsto »Evharita, mala Atenka iz Perklejeve dobe«. Pripravljeno imamo daljšo basen z Jutrovega »Adamov sin«. Tudi povest o »Marijanki, kraljici, kraljeviču in kralični« bo vrlo zanimiva. Enako pozornost bodo zbujale mnogo-brojne pravljice in pripovedke, ki smo jih že priredili za tisk. Objave čaka dvoje daljših gledaliških iger. Spisa o »Magdalenski gori nad Gospo Svetou« in o »Gospé Sveti« sami — oba spisa s podobami — bosta budila in utrjala narodno zavest naših mladih in starih čitateljev. Pesmi, zastavice, šale in rečenice bodo z udomačenim in pri-ljubljenim kotičkom vred dopolnjevale pestrost in vabljivost našega lista. In podob bo dovolj tudi za najbolj razvajeno oko.

Mnogo lažje bi ustrezali vsem željam, ako bi imela vsaka »Zvončkova« številka vsaj 32 strani na razpolago, to je po dve tiskovni poli. To pa ni odvisno od naše dobre volje, odvisno je temveč od števila plačajočih naročnikov. Naj bo torej skrb teh, da se poveča obseg in razširi vsebina našega lista. Upamo, da se ob pričetku prihodnjega šolskega leta vidimo in pozdravimo v večjem številu. V to ime: Vsem veselje in zdrave počitnice!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA.

